

Výroční zpráva za rok 2019

Viola o.p.s.

IČ 25109979

Divadlo Viola – nejmenší velké divadlo

Dramaturgický projekt byl v uplynulém roce opětovně realizován ve dvou paralelních liniích – na domovské scéně divadla Viola na Národní třídě v Praze 1, ale také formou zájezdové činnosti ve spolupráci s podobně orientovanými komorními scénami na území celé České republiky i v zahraničí.

Cílová skupina:

- pravidelný okruh diváků střední a seniorské věkové kategorie
- stále se rozšiřující okruh generace mladší (40 - 45 let); její postupný nárůst je dokumentován v posledních letech i s využitím prostředků z dotací na **efektivnější zacílení právě na tuto skupinu (sociální sítě, nové webové stránky aj.) / % návštěvnosti stouplo z někdejších 85% (2016) na 95/6% (2019)**

Umělecké vedení divadla Viola pokračuje v původním dramaturgickém zaměření, ale přineslo i nové umělecké záměry, které ještě více podtrhují genius loci tohoto tradičního místa a jeho unikátního postavení mezi divadly na české kulturní scéně, a to i navzdory poměrně těsnému rozpočtu, který je generován na dramaturgickou, produkční, pořadatelskou činnost včetně zájezdů. I s ohledem na dosavadní průzkum celoroční návštěvnosti a umělecká hodnocení jednotlivých dramaturgických počinů, by nejbližší budoucnost měla zachovat obě dramaturgické linie – prezentaci stávajícího programu i podporu nových uměleckých projektů

Cílem projektu zůstala i nadále nabídka umělecky náročných pořadů a inscenací, s důrazem na poetické zaměření textů, což je specifickým rysem Violy od počátků její existence.

Viola se na divadelní mapě Prahy těší výlučnému postavení. Někdy bývá trefně označována jako nejmenší velké divadlo v Praze. Nikdy neměla stálý herecký soubor, ale vždy zde vystupovaly velké herecké hvězdy snad ze všech pražských a řady mimopražských divadel. Útulný prostor nevelkého sálu přímo v centru metropole, na Národní třídě, je už 57. sezónu dějištěm intimních setkávání diváků s uměním. Od roku 1963, kdy se v tehdejší Poetické vinárně Viola konalo první představení, repertoár staví na myšlenkové, autorské, inscenační kvalitě a na výtečných hudebních a hereckých výkonech, které jsou pro diváky zdrojem intenzivních zážitků. Dramaturgický záběr sahá od scénických čtení přes komorní dramata až po kabarety. Soboty patří rodinám s dětmi – především pohádkovým představením. V předsálí divadla návštěvníci najdou každý měsíc novou výstavu.

Jedinečná atmosféra do Violy přitahuje nejen diváky, ale také velké osobnosti uměleckého světa. K legendám, které se sem rády vracely, patřili Radovan Lukavský, Zdeněk Štěpánek, Eduard Kohout, Karel Höger, Rudolf Hrušínský, Dana Medřická, později Jan Kačer, Jana Hlaváčová, Hana Maciuchová, Boris Rösner či Eliška Balzerová. V současné době na jevišti Divadla Viola excelují , Tatjana Medvecká, Jiří Langmajer, Jiří Dvořák. David Prachař, Marek Eben, Tereza Kostková, Petr Kostka, Daniela Kolářová, Táňa Dyková a další.

Původně Poetická vinárna Viola vznikla jako ostrůvek tvůrčí svobody, zejména pro mladé tvůrce i diváky. Od začátku se v síti pražských divadel vymezila svojí dramaturgickou výlučností a vynalézavostí. Byla místem setkávání „slušných lidí“, oázou kulturnosti a morálky. Zároveň si zakládala na myšlenkové, autorské, inscenační kvalitě a na stoprocentních původně hudebních a posléze hereckých výkonech. Divákům nabízí nevšední a silné umělecké zážitky.

Herecké výkony v inscenacích Violy byly oceněny Thálií za nejlepší ženský i mužský herecký výkon v roce 2001: J. Somr a B. Bohdanová

v režii Lídy Engelové, divadelní hra The Gin Game. A v roce 2006 David Prachař za Novecento — Magické piano v režii Lucie Bělohradské. Za celoživotní tvorbu získali Thalii - nejvyšší ocenění z „našich“ umělců nejen Josef Somr a Luděk Munzar, který vystupoval výhradně ve Viole se svým představením věnovaným Fr. Hrubínovi „Obleču tě do hvězd“ a na předchozí úspěch navázal dalším tentokrát seifertovským večerem „Koncert na ostrově“. Na webových stránkách i v publikacích k výročí Violy je možno nalézt takovou šíři repertoáru, kterou se může pochlubit málokterá komorní scéna

Skupinu našich pravidelných **diváků** tvoří v podstatě všechny věkové i sociální kategorie, nejmladší přicházejí s rodiči na sobotní odpolední rodinná představení (pohádky) a později si již Violu najdou sami.

Výraznou částí publika je **Klub mladého diváka**. Mnozí hosté přijíždějí z mimopražských gymnázií a vzdálenějších míst. Staráme se rovněž o seniory a vozíčkáři se mohou dostat přímo z Národní třídy bezbariérově až do hlediště.

Divadlo Viola svým jedinečným umístěním v samém centru Prahy 1 umožňuje všem obyvatelům velmi snadnou a pohodlnou dostupnost, bezbariérové prostory a situování divadla v blízkosti MHD zaručuje i zdravotně hendikepovaným návštěvníkům, v rámci jejich možností co možná nejsnadnější a plnohodnotnou návštěvu divadla s osobním přístupem zaměstnanců.

Zejména pro seniory platí celkový slevový program, který zohledňuje i fakt, že některá z jindy vyprodaných představení uvádíme s důrazem na seniorskou kategorii s odpovídajícím vstupným.

Rozsah projektu, realizační plán, časový harmonogram:

Pro další roky je plánováno uvedení každoročně téměř **200 pravidelných představení, z toho 2- 3 repertoárové premiéry (+ premiéry jednorázových večerních hudebně/dramatických večerů) a uskutečnění téměř dvaceti zájezdových termínů** prioritou je v rámci pravidelných představení uvést i produkce tzv. stálých hostů nebo jednorázových (pod)večerních literárních matiné, setkání s mladými autory poezie atp.

Přínos pro obor:

Dlouhodobá dramaturgie divadla Viola směřuje k jedinečnému žánrovému propojení poezie, mikro dramatu, kabaretu nebo scénických čtení, až po specifické umělecké útvary, jako je rozhlasová hra na jevišti. Stále častěji realizujeme také hudební večery a koncerty, vždy ale důsledně s ohledem na unikátnost takového vystoupení právě ve Viole (viz. **komorní šansonový recitál herečky Jitky Smutné, text appeal Miroslava Kováříka nebo Večer českým básníkům Jaromíra Nohavici, plánované vystoupení Jana Spáleného se skladbami zhudebněné poezie Vítězslava Nezvala aj.**) Kulturní přínos divadelní scény Viola je právě v jejím unikátním postavení na poli české dramatické scény jako prostoru pro komorní **setkání s živým menšinovým uměním.**

Přínos z hlediska zachování a rozvíjení umělecké různorodosti:

Jednoznačným záměrem uměleckého směřování je především nabídnout divákům maximálně různorodou tvář komorní umělecké scény, a umělcům různých komorních žánrů unikátní prostor pro svojí tvůrčí činnost. Důkazem je mj. už realizovaná spolupráce **se studenty pražské DAMU nebo interdisciplinární projekt spojující mluvené slovo a živé koncertní umění v rámci programového cyklu Slovo a hudba – společně se sólisty Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK .**

Záběr působnosti z geografického hlediska:

Viola je dlouhodobě – i přes nikoliv nevýznamnou – zájezdovou činnost vnímána pouze jako pražská divadelní scéna. **Část získané dotace bude směřována na posílení oblasti PR a podporu zájezdů, zejména na zvýšení povědomí o divadle v ostatních regionech republiky.** Výrazné geografické hledisko naplňují také občasné zahraniční zájezdy, zejména s pohádkovými cykly do Českých center.

Dostupnost pro sociálně a zdravotně znevýhodněné skupiny a menšiny:

Z hlediska dostupnosti divadelní scény: Divadlo Viola už svou „strategickou“ polohou na dobré adrese – naproti Národnímu divadlu v budově Akademie věd nabízí výhodnou dostupnost MHD nebo parkování v garážích ND pro tento specifický okruh diváků. Samozřejmostí je i bezbariérový přístup a zvýhodněné vstupné pro některé kategorie diváků do divadla.

Dramaturgicky mj. :

- umělecký projekt Šunen Romale odkazující k menšinám je úspěšnou repertoárovou stálicí, čerpající z lidového odkazu romské kultury.
- pravidelná integrace představení pro děti a školy

Plánované je také zvažované působení divadla Viola v oblasti sociálně a zdravotně handicapovaných o spolupráci se Sjednocenou organizací slabozrakých a nevidomých a Tyflocentrum. Jde o integraci této skupiny do role diváka prostřednictvím přijatelné formy uměleckého ztvárnění - audiomédií, např. cyklus rozhlasová hra na jevišti nebo veřejné nahrávky rozhlasových uměleckých pořadů ve Viole.

Udržitelnost projektu: Kontinuální podpora Magistrátu hl. města Prahy i MČ Praha 1 umožňují **základní ekonomickou nezávislost** při koncepci dalších sezón divadla.

Z dosavadního krátkodobého ohlédnutí i budoucího výhledu je patrné, že při stávající návštěvnosti (kolem 95%) a s požadovanou grantovou podporou/ při zachování sponzorských darů, resp. stávající nájemní smlouvy / je Viola s předloženým dramaturgickým plánem, projektem, který potvrzuje svou udržitelnost.

Divadlo Viola - ohlédnutí za uplynulým rokem 2019

Celkový počet všech představení a výstav včetně zájezdů byl 220.

Z toho celkem 205 představení ve Viole, 15 zájezdových představení po republice.

Celkem Violu navštívilo cca 16.200 diváků, Prodaných vstupenek bylo 15 000. Z toho bylo 4000 vstupenek se slevou a také 400 vstupenek pro Klub mladého diváka.

Průměrná návštěvnost se nyní pohybuje kolem 95/6 %.

Repertoár Divadla Viola (uvádíme samostatně) obsahuje nyní ucelenou řadu titulů, které v nejlepším slova smyslu naplňují tradici komorní scény a nabízejí jak klasické texty české i světové literatury a dramatiky (A.P.Čechov, W. Shakespeare, J. Prevert, P.Eisner, V. Vančura aj.) tak i mj. experimentální varianty představení (Kylián: Narozen v cizině) spojující například herecké vystoupení s filmovou projekcí. Nechybějí ani pravidelná sobotní odpoledne a představení pro rodiny s dětmi.

V průběhu roku nedošlo k žádným personálním změnám ve vedení ani v kontrolních orgánech ops. Divadlo Viola.

Účetní uzávěrka (viz) shrnuje ekonomickou situaci v přehledu r. 2019 - ještě před pandemií covid – 19, která poznamenala na jaře provoz divadla několikaměsíčním uzavřením. Z hlediska konce června r. 2020, kdy uzavíráme

výroční zprávu je možné konstatovat, že Divadlo Viola prošlo touto nečekaně dramatickou zatěžkávací zkouškou ekonomicky i ve vztahu k divákům vyrovnaně.

Divadlo Viola v době vyhlášení nouzového stavu využívalo několik on-line kanálů a sociálních sítí k propagaci vlastního programu a činnosti.

(<https://www.facebook.com/divadloviola/> <https://twitter.com/DivadloViola> <https://www.youtube.com/user/DivadloViola>) Jen zřídka ale nabízelo víc než jen krátké /amatérsky dokumentované/ ukázky z představení. Nečekaná situace nás nutila reagovat okamžitě. Během několika dnů vznikl **projekt pravidelných přímých přenosů streamovaných setkání s herci** a spolupracovníky Violy a také dramaturgický plán jak profesionálně zaznamenat představení **Michelangelo: mramorová horečka**, které v tu chvíli bylo ve stadiu závěrečných zkoušek před dubnovou (2.4.2020) již nerealizovanou premiérou. Zvýšení počtu uživatelů a diváků na sociálních sítích ještě podpořilo naše audiovizuální aktivity. V červnu 2020 jsme odehráli jen ... představení, k plnému provozu se vracíme až na podzim s novou divadelní sezónou 2020/21.

Hana Maciuchová, Robert Tamchyna a Tomáš Vondrovic

PREMIÉRY 2019

Zdroj: Právo
Datum vydání: 28.1.2019
Rubrika / pořad: Kultura
Strana / zpráva 13
Autor: Radmila Hrdinová

Od Darmoděje k Tverskému bulváru

PÍSNÍČKÁŘ JAROMÍR NOHAVICA VYSTUPOVAL PO TŘI VEČERY V PRAŽSKÉM DIVADLE VIOLA

Písničkář a básník Jaromír Nohavica vyprodal tři večery (23., 24. a 25. ledna) v pražském Divadle Viola. V rámci cyklu Hudba a poezie uvedl dvakrát své vyznání Básníkům české země a třetí večer věnoval překladům textů ruských písničkářů.

Mikrofon, židle a stojan s kytarou. Víc netřeba. A ještě pultík s texty českých básníků. Nohavica otevřel první večer svou písní Já chci poezii a poté diváky symbolicky pozval do podkroví svého ostravského bytu, kde opatruje básnické sbírky. Navodil tak příjemnou atmosféru domácího setkání.

V devíti letech propadl kouzlu Erbenovy Kytice, což vzápětí doložil sugestivním přednesem závěru jeho Vodníka. Podle Nohavici jsou básně, které se čtou, a ty, které se musí říkat nahlas. A právě takové si vybral pro svůj pořad.

Ne každý verš dovede přednášet, on to ale umí. Dotýká se slov s něžnou opatrností i drsnou naléhavostí. Nechává posluchače vychutnat si finesy jednotlivých textů s vybraným citem literárního gurmata.

Čtenou báseň střídala zhudebněná a obě podoby měly svou působivost. Nohavica se během večera dotkl minimálně dvaceti básníků. Opakovaně se vracel k Františku Gellnerovi, jehož anarchistická vzpurnost ho oslovila už v šestnácti letech, k Josefu Machovi, Fráňu Šrámkovi a svému krajanovi Petru Bezručovi.

Violou zněly verše Karla Hynka Máchy, Jaroslava Vrchlického, Vítězslava Nezvala, Jaroslava Seiferta, Františka Halase, Jiřího Ortena, Josefa Hanzlíka, Jana Skácela, Jiřího Krchovského, Václava Hraběte, ale také Sametové jaro Karla Kryla či Stál voják na dešti Jiřího Šotoly. Ukázka z poemy Adam a Eva Karla Šiktance, z níž si před lety Nohavica vypůjčil jméno Darmoděj, zazněla rapovaně s hiphopovým podkřesem. A kupodivu se Šiktancova jazzová rytmika z rapu vyloupla jako drahokam. Občas si Nohavica s diváky chvíli povídal, dokonce je přiměl ke společné, radostně „školácké“ recitaci Hrubínova Kuřátka a obilí či zpěvu Čelakovského Pocestného. A diváci se ochotně přidávali.

V pátek se k Nohavicovi přidružil polský akordeonista Robert Kusmierski, aby společně vzdali hold Vladimíru Vysockému a Bulatu Okudžavovi. Shodou okolností by Vysockij právě v pátek oslavil jednaosmdesáté narozeniny.

Zpívalo se rusky, česky, polsky i slovensky, zpívalo se o lásce, přátelství a zradě, o stromech zrcadlících se v nebi, o kamarádovi, který se nevrátil z boje. Zpívalo se o mrtvých i živých, pošetilých i moudrých, o vodce, jizvách na duši a zdolaných vrcholech. S humorem i

melancholií.

Kromě zmíněných autorů zazněla i píseň ruské vycházející písničkářské hvězdy Semjona Slepakova, kromě Nohavicových i dva překlady Milana Dvořáka a také Nohavicův Petěrburg či Pane prezidente, dokonce v ruské verzi. Kusmierského harmonika dodávala mámivými tóny autentickou ruskou atmosféru a s Nohavicovou kytarou i zpěvem vedla píseň od písně vzrušující muzikantský dialog.

Těžko říct, který z obou večerů byl lepší, zda český, či ruský. Oba nechaly diváky nahlédnout do Nohavicovy duše, do zdrojů jeho básnické fantazie, do komnat, kam se běžně nevstupuje. A potvrdily jeho umění předat publiku emoce neokázalým, věcným způsobem, nepředvádět se, ale ustoupit do pozadí před velkými vzory, sloužit poezii.

Není snadné usednout na jeviště Violy tváří v tvář portrétům velkých českých herců, kteří tam předávali své umění. Ale Nohavica dokázal, že do Violy patří.

Nohavica se dotýká slov s něžnou opatrností i drsnou naléhavostí

Cyril Gely: Hodina diplomacie

V režii **Radovana Lipuse** hrají **Jan Štátný, Hanuš Bor, Vojtěch Vodochodský.**

Osudový dialog, který zachránil Paříž a její obyvatele...

Dramatické setkání, ve kterém budoucnost Paříže závisí na vyjednávacích schopnostech švédského diplomata Raula Nordlinga. Co vlastně přesvědčilo loajálního německého generála Dietricha von Choltitze, otce tří malých dětí, aby se v srpnu 1944 vzepřel Hitlerovu rozkazu a ušetřil Paříž před totálním zničením? Jaká tajemství skrývá generálovo luxusní apartmá hotelu Meurice? Napínavý souboj argumentů, slov a emocí. Vynikající příležitost pro dva zralé herce během jedné noci, v jedné chvíli, na jednom místě. Úspěšnou francouzskou hru podle skutečné události uvádíme v české premiéře.

Druhá světová válka ve Viole / Jan Kerbr – Divadelní noviny

Z historie víme, že šílený Hitlerův pokyn ke zničení Paříže, bude-li zřejmě její znovudobytí francouzským odbojem a spojenci, v srpnu 1944 realizován nebyl. Přesto nelze dramatické dohadování dvou mužů o osudu města v inscenaci **Hodina diplomacie** nesledovat s napětím. Konverzační thriller Cyrila Gelyho z roku 2011 uvedlo Divadlo Viola v české jevištní premiéře; již v roce 2013 vznikla rozhlasová verze.

Souboj o záchranu Paříže začíná, když se v pracovně německého generála Dietricha von Choltitze neočekávaně zjeví švédský diplomat Raoul Nordling. Uposlechne nacistický generál Hitlerův rozkaz, nebo v dynamickém střetu slábnoucí vojácké zaťatosti s trpělivou, vždy znovu jakoby počínající diplomatickou argumentací nakonec zvítězí zdravý rozum? Gely situaci, k níž skutečně došlo, pochopitelně domýšlí po svém, v mnohém využívá autorskou

licenci. Především ale prezentuje nadčasový konflikt mnohaleté kulturní tradice s ideologickým fanatismem.

Režisér Radovan Lipus obsadil do ústředních rolí Jana Šťastného a Hanuše Bora, herce, kteří už mnohokrát prokázali, že v interpretaci rozsáhlejších textových celků patří u nás k těm nejlepším. A soustředěná inscenace jim k tomu poskytla vynikající příležitost. Šťastného generál působí zprvu vojácky řízně, snaží se věřit správnosti rozkazu, který má vykonat. Svého pobočníka (tomu Vojtěch Vodochodský na malé ploše dodává věrohodnost disciplinovaného vojáka, jenž svého nadřízeného obdivuje a ctí) posílá nejen doručit zprávu rodině, ale vlastně i do bezpečí. S nepřítelem (což představitel neutrálního Švédska vlastně ani není) si zvykl jednat tvrdě, a proto vytáhne na partnera ve zprvu nerovném dialogu pistoli. Jeho jistoty jsou diplomatovou obratností ovšem stále výrazněji zpochybňovány; přiznání, že Führera v tomto stadiu války považuje za šílence, znamená prohru v disputaci. Šťastného generál sice vnějškově zachovává dekorum, ale v téměř neznatelných změnách mimiky i hlasové naléhavosti poznáváme, že se postupně vzdává. Nordling Hanuše Bora udolává německého „místodržícího“ svou trpělivostí, ale do jeho výřečnosti občas proklouznou momenty obav, ba strachu – zdaří se jeho mise? Dokáže se ovšem vždy znovu vzchopit na další „kolo“ rozhovoru, který – zpětně viděno – byl pro Francii a celou Evropu fatálně zásadní. Nervní atmosféru osudového okamžiku dějin podporuje charismatický tónbr Viktora Preise, který ze zvukového záznamu přispívá několika informacemi týkajícími se lokace, historických souvislostí i reálné pointy prezentovaného dialogu.

Zdroj: Právo

Datum vydání: 6.4.2019

Rubrika / pořad: Praha - střední Čechy

Strana / zpráva 16

Autor: Radmila Hrdinová

Hodina brilantního herectví ve Viole

Hru francouzského dramatika Cyrila Gelyho Diplomacie uvedlo v české premiéře 18. března pražské divadlo Viola jako Hodinu diplomacie. A je to především hodina brilantního herectví.

Gelyho hra měla pařížskou premiéru v roce 2011 a oba herečtí protagonisté byli nominováni na prestižní Molierovu cenu. O tři roky později vstoupilo do kin filmové zpracování režiséra

Volkera Schlöndorfa. Český rozhlas uvedl v roce 2013 rozhlasovou verzi s Františkem Němcem a Miroslavem Táborským v hlavních rolích.

Vyhrocenou dramatickou situaci své Diplomacie založil Gely na méně známé události z konce druhé světové války, kdy se vojenský místodržitel Paříže Dietrich von Choltitz chystá na Hitlerův příkaz vyhodit město do povětří. A diváci jsou svědkem dramatického dialogu odehrávajícího se v noci z 25. na 26. srpna 1944, během něhož ho švédský konzul Raoul Nordling přesvědčí, aby rozkaz nesplnil a zachoval Paříž pro budoucí generace.

I dnes prožívá Paříž neklidné časy a s ní desítky dalších měst po celé zeměkouli. Ale víc než o historické památky jde v Gelyho hře o dva vyhrocené lidské osudy, o brilantní střet argumentů a slov, vyřčených i těch pouze tušených.

Režisér Radovan Lipus vsadil vše na dobře vybrané herce. Jan Šťastný (Choltitz) a Hanuš Bor (Nordling) přinášejí na scénu typově protikladné postavy, které se během dialogu vzájemně ovlivňují a prostupují, oba herci odkrývají stále další a další plošky vybroušených charakterů svých rolí.

Napínavý souboj pro diváka

Generál Choltitz Jana Šťastného se z chladně strohého a nepřístupného vojáka bez osobního zázemí stává čím dál lidštější a pochopitelnější postavou; za jiskřivou inteligentní argumentací Borova Nordlinga proznívá vřelost a empatie nejen vůči Paříži a jejím obyvatelům, ale i vůči německému protihráči. A svůj malý příběh uhraje vedle obou protagonistů i Vojtěch Vodochodský v roli generálova pobočníka.

Hodina diplomacie představuje napínavý souboj, který divák, ačkoli zná výsledek, prožívá s permanentním napětím a libostí z precizní herecké práce. A kupodivu i s humorem, který dramatickou situaci velmi nenásilně a přirozeně vylehčuje a uvolňuje.

Režisér Radovan Lipus vsadil vše na dobře vybrané herce

**Přehled uskutečněných večerů z cyklu Slovo a hudba / spolupráce se
Symfonickým orchestrem hl.m.Prahy FOK / 2019**

14. 2. 2019

MOZART V PRAZE

JAROSLAV SEIFERT Mozart v Praze

VLADIMÍR HOLAN Mozartiana

WOLFGANG AMADEUS MOZART Sonáty pro housle

Rudolf Kvíz, Hana Kofránková | mluvené slovo

Jakub Marek | housle

Kristina Marková Stepasjuková | klavír

Mí Pražané mi rozumějí. Tohle lakonické vyjádření by jistě mnohým z vás stačilo, abyste zavítali do divadla Viola k poslechu krásné hudby a věděli, jaký autor bude na programu. Wolfgang Amadeus Mozart. Tentokrát bude hudba doplněna neméně krásnými texty dvou českých mistrů poezie. Vladimír Holan věnoval Mozartovi hned dva básnické cykly, které společně vyšly u příležitosti 250. výročí narození jako sbírka Mozartiana. Jaroslav Seifert pak ve své skladbě zdokumentoval právě Mozartův pobyt v Praze - Nechtělo se mu vyjet z bran, / byl unaven však z toho shonu. / Praha je plná jeho tónů / jak čerstvě orosený džbán.

25. 4. 2019

HUDEBNÍ CESTOPIS 18. VĚKU

CHARLES BURNEY Hudební cestopis 18. Věku

DOMENICO SCARLATTI

LEOPOLD KOŽELUH

JOSEF ANTONÍN ŠTĚPÁN

Otakar BROUSEK | mluvené slovo

Petra ŽDÁRSKÁ | cembalo

Charles Burney byl varhaník, skladatel a učitel hudby v Londýně, který se roku 1770 vydal přes kanál do Evropy, aby zkoumal starou i novou hudbu kontinentu. Zamířil do Itálie, Francie a Německa, kde všude nashromáždil zajímavý materiál. Pro nás je nejzajímavější jeho pojednání o Čechách a Češích. Burney u nás cestoval do Prahy i nejmenších vesnic, zajímal se o nejpřednější osobnosti i hudební výchovu dětí, poslechl si hudbu světskou i duchovní, aby nakonec své poznatky shrnul: „Pěstování, a nikoliv příroda způsobují, že je v Čechách tolik hudebníků; pěstování hudby přispívá k tomu, že mají v této zemi hudbu tak rádi, že se v ní tak dobře vyznají.“

31. 10. 2019

Z LISTŮ VÍTĚZSLAVY KAPRÁLOVÉ
VÍTĚZSLAVA KAPRÁLOVÁ
Korespondence (ed. Karla Hartl)
Smyčcový kvartet op. 8

Tatjana MEDVECKÁ | mluvené slovo

KAPRALOVA QUARTET
Veronika PANOCHOVÁ | 1. housle
Simona HURNÍKOVÁ | 2. housle
Eva KRESTOVÁ | viola
Simona HEČOVÁ | violoncello

Pět úžasných dam, vynikající herečka Tatjana Medvecká a členky smyčcového souboru Kapralova Quartet, se na konci října pomyslně pokloní Vítězslavě Kaprálové, skladatelce a dirigentce, která mnoha jiným ženám otevřela dveře na koncertní pódia. Vždyť za svého krátkého života dobyla nejen Brno a Prahu, ale také Londýn a Paříž! Právě francouzská metropole jí dala poznat život v kroužku úžasných osobností, obklopených snad všemi múzami umění. Jí samotné bohyně Euterpe nadělila měrou vrchovatou a můžeme jen hořce litovat, že Kaprálové osud nedovolil nadělit více nám posluchačům. Do nitra této úžasné ženy i dobové atmosféry v různých koutech Evropy nahlédneme tentokrát nejen prostřednictvím hudby, ale také její bohaté korespondence. O čem se v ní dočteme, napovídají už názvy jednotlivých svazků, které nesou podtituly Dopisy domů, Dopisy láskám a Dopisy přátelům.

21. 11. 2019
ČTENÍ O DEMOKRACII
Hudebně-literární večer

VÁCLAV HAVEL
OTOMAR KREJČA

IMPROVIZACE NA ČESKÉ LIDOVÉ A POPULÁRNÍ MELODIE
Jan POTMĚŠIL | mluvené slovo
Daniela VALTOVÁ KOSINOVÁ | klavírní improvizace

Listopadové datum s devítkovým letopočtem by zejména v divadle na Národní třídě nemělo zůstat nevyužito. Není však úkolem dnešního večera vzpomínat na chvíle před třiceti, sedmdesáti či osmdesáti lety, ať už měnily životy jakýmkoli způsobem. V každé době je dobré připomínat demokratické myšlenky a konfrontovat je s realitou dneška. Názory se mohou lišit, chuť a ochota jim naslouchat by však měly přetrvat. A naslouchat by se za všech okolností mělo také dobré hudbě a jejímu poselství! Ani jedno není vždy sametové, ale v podání klavíristky Daniely Valtové Kosinové a herce Jana Potměšila o to přesvědčivější.

23. 1. 2020
PÍSNĚ KOSMICKÉ
Hudebně-literární večer

JAN NERUDA
Písně kosmické

Jaromír MEDUNA | recitace
Jiří GRYGAR | odborný komentář
Radek KRAMPL | vibrafon, improvizace

Jan Neruda měl ke hvězdám a k astronomii velice blízko. Dokonce se zapsal jako mimořádný posluchač astronomie na Univerzitu Karlovu, takže měl v tomto oboru solidní znalosti a v jeho verších není ani z dnešního pohledu žádná odborná chyba. Není však přesto od věci, když se k obsahu jeho nadčasových Písní kosmických vyjádří osoba nejpovolanější, totiž Jiří Grygar, kterému je mimochodem jedno vydání sbírky dedikováno. Samotného textu opěvujícího lidské poznání se ujme herec Jaromír Meduna. Co jiného by pak mělo ilustrovat hudbu sfér než vibrafon pod paličkami svého mistra Radka Krampla. Připravme se na do nebe volající zážitek, vždyť české a anglické vydání Písní kosmických vynesl astronaut Andrew Feustel do vesmíru. Právem můžeme být na svého básníka „hrdobci“.

Jaromír Meduna, Jiří Grygar a Radek Krampfl

Fotografie z několika mimořádných večerů v Divadle Viola

Milan Lasica, Milan Markovič a Robert Tamchyna

Robert Tamchyna, Jan Potměšil a Jan Kačer

Vladislav Vančura: Rozmarné léto

Komédie o lásce a žárlivosti, pozdním vzplanutí i brzkém vystřízlivění, o přátelství a především o tom, jak je krásné býti kadeřavým. Třebaže jsou Krokovy Vary lázně jen deváté velikostí, tím že do nich Vladislav Vančura umístil svůj příběh, učinil je nesmrtelnými. Ve Viole máte jedinečnou šanci osvěžit se jejich nostalgickou atmosférou, zejména pak zřídlem autorovy kouzelné češtiny a přesvědčit se, že Rozmarnému létu svědčí nejen filmové plátno ale i divadelní jeviště. Neboť: „Míra dálky je toulka, míra hojnosti je hlad a hra předchází před činy“. V režii Michala Pavlíka hrají Zdeněk Maryška, Vladislav Beneš, Václav Helšus a Zuzana Slavíková. Divadelní adaptace Martin Velíšek. Scéna Václav Vohlídal. Kostýmy Ivana Brádková.

Mírou Vančury ve Viole je slovo

Radmila Hrdinová

Rozmarné léto Vladislava Vančury proslavil především film Jiřího Menzela. Ale pravidelně se objevuje i na jevištích českých divadel. Nejdéle se v Praze i mimo ni drží na repertoáru Divadla v Celetné inscenace režiséra Jakuba Špalka.

Od června se Rozmarné léto objevilo na programu pražského Divadla Viola.

V drammatizaci Martina Velíška a režii Michala Pavlíka nejde ani tak o to odehrát všechny notoricky známé situace Vančurovy novely, ale odvyprávět příběh voňavou a košatou vančurovskou češtinou. Vypůjčíme-li si Antonínovo poetické přirovnání, že mírou dálky je toulka, mírou hojnosti je hlad a hra předchází před činy, pak mírou Vančury ve Viole je slovo.

Antonín Důra (Zdeněk Maryška), Kanovník Roch (Vladislav Beneš) a Major (Václav Helšus) jsou pánové ve věku, kdy už ztřeštěné kousky jsou minulostí, leč stále se na ně krásně vzpomíná. A tak vůbec nevádí, že na malé pódium Violy se nevešel kouzelník Arnošek ani jeho půvabná Anna, protože v řádu této inscenace jsou oba věci imaginace, nehmotnou vzpomínkou vznášející se kdesi v myslích všech, kteří nezapomněli, jaké je to býti mlád.

Maryškův Důra má patřičnou robustní živočišnost, Major Václava Helšuse noblesu starých dobrých časů a Benešův Kanovník Roch shovívavost i jemnou poťouchlost čtenáře moudrých knih. Zdatně jim sekunduje Zuzana Slavíková v plnokrevně ženské Kateřině Důrové.

Vančurův archaickými přechodníky kořeněný jazyk zvládají všichni s jistotou i lahodností, vychutnávajíce si každou větu s patřičnou kadencí i důrazy. Jen Zuzana Slavíková by si měla pro jistotu zopakovat správné tvary přechodníků pro jednotlivé rody.

Rozmarné léto vrací do Violy Vladislava Vančuru v té podobě, jaká mu právě zde sluší: jako poetický hold vyprávění, jazyku a snění. Ach, jak je krásné býti kadeřavým...

Roald Dahl: Skopové na porážku

Černá hodinka s Roaldem Dahlem

Pět dramatizací povídek světoznámého britského autora. Roald Dahl v nich s humorem ostrým jako břitva směřuje k moudrému poznání, že na každého jednou dojde.

Scénář: Lída Engelová a Johana Kudláčková, hudba ze třicátých let: Václav Marek and his Blue Star, Výprava: Ivo Žídek, kostýmy: Ivana Brádková
Režie: Lída Engelová

Roaldu Dahlovi je ve Viole moc dobře

Datum vydání: 16.01.2020

Zdroj: Právo | Rubrika: Praha - střední Čechy | Strana: 23 | Autor: Radmila Hrdinová |

Britský prozaik Roald Dahl se těší velké oblibě u čtenářů všech generací. Ti nejmenší milují jeho dětskou knížku *Karlík a továrna na čokoládu*, kterou proslavil muzikál i film, dospělí ho ctí jako autora krátkých povídek mistrně směřujících k pointě.

Pět z těchto povídek zvolila režisérka Lída Engelová s dramaturgyní Johanou Kudláčkovou jako podklad ke své inscenaci nazvané podle jedné z nich *Skopové na porážku*, kterou od loňského podzimu uvádí pražské Divadlo Viola.

Ačkoli by se zdálo, že půvab Dahlových povídek spočívá především ve způsobu vyprávění, svým smyslem pro dramatickou situaci a její gradaci k divadelnímu zpracování přímo vybízejí. Jen se musí potkat s tvůrcem, který citlivě vnímá jejich škodolibý i suchý humor, který má barvu a vůni černého anglického čaje.

Takovým tvůrcem je bezesporu Lída Engelová, která si k dobře zpracovaným textům umí vybrat i na stejnou notu naladěné herce. Taťjana Medvecká, David Novotný a Jan Zadražil si s Dahlovými příhodami dokonale rozumějí a na prázdném jevišti je z knižní podoby přetavují do hravého divadla, jež divákům před očima vykouzlí rušný Londýn i poklidný anglický venkov. A především živé postavy, navíc s lehce ironickým i laskavým komentářem. Příběh podvodnické dvojice kšeftující s minulostí počestných gentlemanů, konfrontaci taxikáře a mistra kapesních zlodějů, trampoty s kožichem paní Bixbyové či do hoře absurdní pointy dovedený apokryf o narození jednoho z největších zločinců lidstva – to vše plyne ve *Viole* svižně, s humorem a elegancí. Ti, kteří Dahlovy povídky neznají, žasnou nad jejich pointami, znalci si vychutnávají divadelní zpracování i radostný úžas publika.

Skopové na porážku je inscenace poskytující zážitek z brilantního fabulačního umění Roalda Dahla, neméně však i z jeho jevištní podoby a v neposlední řadě z hereckého mistrovství, které k *Viole* neoddělitelně patří.

Jean Cocteau: Lidský hlas

Jedno z neslavnějších děl světového divadla. Text francouzského velikána, básníka, malíře, filmáře a vizionáře Jeana Cocteaua, ve kterém se na jevištích představila řada velkých hereček. Slavná jednoaktovka, napsaná Jeanem Cocteau pro jednoho herce.

hrají: Vilma Cibulková, režie: Miloš Horanský

Blog o divadle / Jana Smetáková /

Když jsem se dozvěděla, že se ve Viole bude znovu inscenovat Lidský hlas a kdo ho bude hrát, říkala jsem si, že nemohla být lepší volba. V programu o tom píše i ředitel Violy, Robert Tamchyna: “Lidský hlas v režii Josefa Henkeho s Jaroslavou Adamovou měl ve Viole premiéru téměř před padesáti lety. Později vznikla i nahrávka na gramofonovou desku a televizní záznam, představení se na dlouhou dobu stalo výraznou a emblematickou inscenací repertoáru. Ve Viole se zrodila další legenda. O důvod víc, proč jsme s režisérem Milošem Horanským dlouho mluvili o tom, v čem je Lidský hlas stále živý a jestli kdysi slavné monodrama dnes už přece jen nezestárlo... Proč ho tedy znovu uvádět? V čem je jeho síla? Byla to citlivá a inspirativní setkání. Na jejich konci byla důvěra ve Violu a její diváky. Vždyť není snad právě Viola scénou, kde se slova, emoce, pocity – vzájemně v sobě propletené – jen tak neztratí?

Zbývalo najít a oslovit herečku, která se Cocteauovu dialogu pro jeden hlas oddá, stejně jako my jsme uvěřili jeho příběhu. Napsali jsme si, každý sám za sebe, několik jmen. Škoda zmačkaných a roztrhaných poznámek, pro divadelní teoretiky by to byl zajímavý a velmi různorodý seznam herečkových osobností. Jedinou dámou jsme ovšem oba měli na prvním místě.

Jsme rádi, že Vilma Cibulková naše pozvání do Violy za Lidským hlasem přijala.” Po tom včerejším představení jsme si byli představeni s Milošem Horanským a jeho manželkou. A bylo to takové milé setkání. Miloš Horanský mi říkal, kdo byly ty další herečky na pomyslném seznamu pro Lidský hlas. Všechny by byly dobrou volbou, o tom není sporu. Nicméně po tom včerejším zážitku si myslím, že Vilma Cibulková je vážně trefa do černého. Tak ať se daří.

Kmenový repertoár Divadla Viola v r. 2019

Anděl v modrém – *Tomáš Vondrovic / úč. Jiří Langmajer a Jiří Dvořák /* Osobní i umělecká pouta osudově spojovala jednu z nejslavnějších dvojic francouzského umění 20. století — herce **Jeana Maraise** a básníka, dramatika, divadelního i filmového režiséra a výtvarníka **Jeana Cocteaua**. Přesvědčivým svědectvím jsou jejich životopisy a korespondence

J.A. Pitínský: Betlém / Převeliké klanění sotva narozenému Jezulátku

Adventní setkání s betlémským příběhem ve Viole navazuje na předchozí dlouholetou tradici uvádění Staročeských vánočních her. / Muzicírují a účinkují: Radomír Švec, Aleš Bílik, Natálie Stejskalová, Barbora Mudrová a Anna Jiřina Daňhelová

Commedia finita - Hra Viktorie Hradské o naší nejslavnější operní pěvkyni Emě Destinnové. / úč. D. Černá, J. Synková, D. Kolářová, M. Málková režie L. Engelová

Hodina diplomacie - v režii **Radovana Lipuse** hrají **Jan Šťastný, Hanuš Bor, Vojtěch Vodochodský**. Osudový dialog, který zachránil Paříž a její obyvatele... Napínavý souboj argumentů, slov a emocí. Vynikající příležitost pro dva zralé herce během jedné noci, v jedné chvíli, na jednom místě.

Hodně smíchu a pár slz, aneb co život dal a vzal Berty McDonaldové - Monodrama VEJCE A JÁ se hrálo ve Viole od roku 1985 a patřilo k nejoblíbenějším, navazujeme dalším textem tentokrát o životě slavné spisovatelky - úč. C. Mayerová a T. Kostková

Když teče do bot / A.P. Čechov - Stále nové inscenace Čechovových her zaplňují jeviště divadel všech kontinentů. Důvod je prostý - děl tohoto génia stručnosti, humoru a laskavosti není nikdy dost. Viola je snad jediné divadlo na světě, které umožňuje zabývat se méně známými humoreskami a jednou známou aktovkou A.P. Čechova už potřetí / režie Lída Engelová

Koupila jsem husu, tak nevím... / Humorný večer o lásce k češtině, o její kráse, bohatosti i záludnostech. Podle textů Pavla Eisnera, Karla Čapka a Miroslava Horníčka sestavila a režii má Lída Engelová.

Kylián: Narozen v cizině / Mezinárodně uznávaný choreograf Jiří Kylián se ve Viole představuje jako originální autor snových povídkových textů. Program doplňují filmové skeče, které Jiří Kylián připravil a natočil výhradně pro tento večer. – účinkuje Jiří Lábus, režie Tomáš Vondrovic

Lidský hlas - Jedno z neslavnějších děl světového divadla. Text francouzského velikána, básníka, malíře, filmaře a vizionáře Jeana Cocteaua, ve kterém se na jevištích představila řada velkých hereček. Slavná jednoaktovka, napsaná Jeanem Cocteau pro jednoho herce.

Novecento (Magické piáno) / Alessandro Baricco - odehrává se na lodi, která pravidelně brázdila oceán mezi Evropou a Amerikou. Novecento je jméno odloženého novorozence, jež námořníci objevili v podpalubí – úč. D. Prachař

Ota Pavel: Moje velká ryba / povídky Oty Pavla čte Miroslav Donutil, režie: Tomáš Vondrovic

Proč si nezatančíte? - Raymond Carver — mistr krátké prózy, jeden z nejvýznamnějších spisovatelů americké literatury 80. let minulého století v bravurním podání Jiřího Lábusa

Příběhy ze Starého zákona II - podle Biblických příběhů I. Olbrachta, úč. J.Somr, B.Munzarová, A.Rartayová, rež. L.Engelová

Přípitek aneb Cihla / Kabaretní kurs pravidel noblesního života pro začátečníky i pokročilé. Jiří Langmajer a Hanuš Bor vyprávějí a zpívají o tom, že život nemusí být obnošená, ale naopak skvěle padnoucí vesta! A nakonec, kdo by se nechtěl na chvíli povznést nad obyčejné starosti všedního dne? – režie Tomáš Vondrovic

Malý princ - večer věnovaný A. de Saint Exupérymu, korespondence s matkou a deníky, ve druhé půli Malý princ, režie L.Engelová, úč. D.Kolářová a T.Pavelka

Jako zázrakem - "remake věčně zeleného J.Prévarta" v pohledu starší i mladší herecké generace, úč. J.Somr, B.Poláková a D.Novotný, režie L.Engelová

Neumím jinak než láskou - Božena Němcová a její životní osud, napsal a režii má M.Horanský, úč. T.Vilhelmová, A.Procházka a T.Pavelka

Rozmarné léto – dramatizace románu Vladislava Vančury / Komédie o lásce a žárlivosti, pozdním vzplanutí i brzkém vystřízlivění, o přátelství a především o tom, jak je krásné býti kadeřavým. V režii Michala Pavlíka hrají Zdeněk Maryška, Vladislav Beneš, Václav Helšus a Zuzana Slavíková.

Skopové na porážku/ Roald Dahl / Pět dramatizací povídek světoznámého britského autora. Roald Dahl v nich s humorem ostrým jako břitva směřuje k moudrému poznání, že na každého jednou dojde.

Sváteční Shakespearova pošta - Výběr ze Sonetů Williama Shakespeara v překladu Martina Hilského. Připravili a účinkují M. Horanský, M. Hilský a H. Maciuchová

Stará dáma vaří jed - dramatizace slavného humoristického románu A.Paassilliny, úč. Naďa Konvalinková, Lilian Malkina a Jan Zadražil, režie L.Engelová

Stařec a moře - dramatická skica pro mistra a jeho uředníka podle E.Hemingwaye / úč. J.Somr a M.Holý v režii L.Engelové

Století hitů - to nejlepší z populární hudby a poezie 20. století / úč. B.Kohoutová, Jar. Meduna a Jan Meduna, režie Patrik Hartl

Šunen Romale - Poslyšte Romové - večer uvádí to nejlepší z romské literatury, poezie a hudby, úč. B. Hrzánová, J. Boušková a M.Biháry, připravily B.Hrzánová a H.Kofránková

Tři gentlemani - humorná koláž věnovaná staré dobré Anglii, pravlasti gentlemanů. Účinkují M. Eben, J. Vlasák a J. Kopta - režie L.Engelové

Volnost, rovnost, gastronomie - Anglický humorista **Peter Mayle** v rozkošném vyprávění o Provence řeší otázku: Proč Francouzi netloustnou, když je pro ně jídlo jediným skutečným náboženstvím?
Účinkují: Václav Kopta, Simona Vrbická, Miroslav Táborský, - režie: Lída Engelová

Život jako smršť – z paměti manželky A. de Saint Exupéraho Consuely / úč. T. Medvecká a M. Hofmann v režii L.Engelové, V.Preiss ze zvuk. záznamu

Žena z Korinta – hra O. Daňka , Patří k nejbrilantnějším textům v dějinách českého dramatu. Rozvíjí historickou anekdotu o Eurípidovi, upravil a režii má T. Vondrovic, úč. H.Maciuchová, J. Meduna a J. Tesařová

Rodinná představení

hrajeme v sobotu odpoledne. Nejstarší pohádkou je **Čert to nemá nikdy lehké** – inscenace, která je na repertoáru 25 let,

Divadélko Láry Fáry se v Viole prosadilo s autorskými příběhy - O Kačence a Raráškovi, Tři námořníci, Strakaté bajky nebo Indiáni ze šuplíku.

Dramaturgický cyklus - Rozhlasová hra na jevišti (čtené texty původně rozhlasové předlohy) / **Adresát neznámý, Smluvní vztahy**/

rok	2018	2019
------------	-------------	-------------

Členění nákladů

honoráře	665	661
honoráře z poskytnutých grantů a darů	1 351	1 764
poskytnutí aut.práv / tamtiemy	210	192
technické zabezpečení představení	436	549
rekvizity, kostýmy,dekorace	19	98
nákup představení	40	14
programy / propagace	258	286
provize za zprostředkování prodeje vstupenek	103	51
spotřeba materiálu	124	68
služby divadelní / ostatní služby / tel / internet	651	1 187
spotřeba energie	59	65
nájemné	87	92
mzdové náklady	1 534	1 625
mzdy zák.soc.náklady	451	450
cestovné	2	13
odpisy IM	26	43
DHIM	0	70
software	2	2
opravy a údržba	203	320
daně / bankovní poplatky / pojištění	41	54
náklady reprezentci / dary	27	54
ost.provozní náklady	0	3

Náklady celkem	6 289	7 661
-----------------------	--------------	--------------

Členění výnosů

tržby za vstupenky	4 076	4 955
tržby za zájezdová představení	133	322
tržby za pronájem představení	310	365
tržby za pronájemm baru	70	70
tržba za pronájem divadelních prostor	94	67
tržby za služby/ostatní	18	17
úroky/odměny banka	2	8
ost.provozní výnosy	0	0
ost.mim.výnosy(rozpuštění dohadů UT)	25	25

Výnosy celkem	4 728	5 829
----------------------	--------------	--------------

Dotace a dary

dary	169	284
účelové dotace	1 390	1 545

Dotace a dary celkem	1 559	1 829
-----------------------------	--------------	--------------

Hospodářský výsledek	-2	-3
-----------------------------	-----------	-----------